

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej popołudniu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Biura Redakcji i Administracji ulica Podwale 3, — Ekspedycja miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Czarnieckiego 12, w biurze dzienników **S. Sokołowski i Ska** Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.690. Telefon Redakcji **Nr. 192.** — Telefon Administracji **Nr. 78.**

Cena egzemplarza w miejscu i na prowincji

20 Mk.

PRENUMERATA:

we Lwowie bez dostawy	440— Mk
we Lwowie z dostawą	500— Mk
z przesyłką pocztową w Polsce	500— Mk
z przesyłką pocztową w innych państwach	650— Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 8—2 i 5—7 (biuro S. Sokołowski i Ska, ulica Jagiellońska 7).

Pakty polsko-czeskie.

Z Pragi donoszą pod d. 8 bm. Minister Skirmunt był wczoraj u prezydenta Masaryka w Londyn.

Oprócz rodziny prezydenta wzięli udział w śniadaniu poseł polski Piltz, radca legacji Bader, sekretarz Skowroński, prezydent ministrów Benes z małżonką, minister obrony narodowej Udrzal, minister Dolansky, generał Mittelhauser, poseł Raszin z małżonką, senator Kłofacz, poseł Malipetry i poseł czechosłowacki dr. Małcha.

ODJAZD SKIRMUNTA.

Minister Skirmunt wyjechał z Pragi dnia 8. b. m. o godzinie 6.30 rano.

Ministra Skirmunta żegnali na dworcu Włoska przedstawiciele ciała dyplomatycznego.

Nieoczekiwanie przybyli na dworzec dr. Benes z członkami gabinetu, prezydent zgromadzenia narodowego Tomaszki i przedstawiciele armii.

Po dłuższej rozmowie, prowadzonej z osobistościami oficjalnymi Minister Skirmunt udał się do wagonu sypialnego, aby odjechać do Warszawy.

MINISTER SKIRMUNT WOBEC PRASY CZESK.

Minister Skirmunt przyjął dnia 7. bm. przedstawicieli prasy czeskiej, wobec których w sprawie rokowań polsko-czeskich oświadczył, co następuje:

Wyłoniły się kwestie, które dotknęły oba narody boleśnie i stały się przeszkodą wcześniejszemu porozumieniu. Atoli

fakta są silniejsze, aniżeli uczucie ludzkie i wola ludzka.

One doprowadziły do tego, że przyszło dziś do porozumienia. **Obu państwom potrzebny jest spokój, aby sprostać olbrzymim zadaniom organizacyjnym, oraz odbudowy.** — Dziś, kiedy nasze Stanki są już niemal zupełnie ustalone, chcemy poświęcić się pracy pokojowej.

Nasza umowa ma charakter czysto pokojowy i nie jest zwróconą przeciwko nikomu. Przed podpisaniem umowy stwierdziliśmy, że właściwie pracowaliśmy już dotychczas w duchu umowy wczoraj podpisanej. **Dr. Benes w wielu wypadkach potwierdził słuszność naszego stanowiska.** My ze swojej strony uczyniliśmy to głównie w kwestii habsburskiej oświadczając, że powrót Habsburgów na tron nie jest dopuszczalny — i że w tej kwestii nasze stanowisko jest bliskie stanowisku waszemu. — Wiem, że przy przeprowadzeniu podpisanej umowy

wyłoni się jeszcze mnóstwo trudności, mam jednak nadzieję, że trudności te przezwyciężymy.

W rozmowie z redaktorem dziennika „Narodni Polityka” oświadczył Minister Skirmunt, że Państwo Polskie i czeskie zostały powołane do nowego życia państwowego na podstawie umów pokojowych. A

oba państwa mają jeden cel, a mianowicie ustalenie pokoju.

Minister Skirmunt, omawiając kwestję górno-

śląską zaznaczył, że jest niesłychanie wdzięczny za współpracę eksperta czeskiego dra Hodacza.

Treść umowy polsko-czeskiej.

Dnia 7. bm. o godz. 18.15 na zamku w Hradczynie w Pradze podpisana została przez Ministra Skirmunta i prezydenta ministrów Benesa na zasadzie posiadanych pełnomocnictw

umowa polityczna

miedzy Polską a Czechosłowacją, zawierająca w głównych punktach następujące zobowiązania

1) Gwarancja stanu posiadania obu państw na podstawie traktatów, na podstawie których opiera się ich niepodległość i państwowa organizacja. — Polska i Czechosłowacja porozumieją się ze sobą ilekroć potrzeba i okoliczności wymagają tego będą co do zastosowania traktatów wspólnie przez nie podpisanych.

2) Oba państwa w razie zaatakowania ze strony jednego ze swoich sąsiadów, obowiązują się do wzajemnej życzliwej neutralności i wolnego tranzytu materiału wojennego.

3) Oba państwa deklarują swoje **desinteressement** w kwestii Galicji wschodniej respective Czechosłowaczyny. W konsekwencji tego aktu przyjmują zobowiązanie rozwiązania u siebie formacji militarnej i stłumienia każdej czynnej propagandy — mającej na celu oderwanie jakiegokolwiek terytorjum od jednego z państw kontraktujących. Odtąd każde z nich obowiązane jest nie tolerować na swoim terytorjum żadnej organizacji politycznej i militarnej, zwróconej przeciwko całości i bezpieczeństwu drugiego państwa.

4) Przyjęcie do wiadomości zawartych przez rządy obu państw konwencji z innymi państwami.

Odnosnie do Rosji bolszewickiej oświadczył Minister, że regime bolszewickie nabiera obecnie tendencji rewolucyjnych. Trudno uwierzyć, że ci ludzie, którzy Rosję zniszczyli mogą mówić dziś o zmianie swego systemu i kierować losami Rosji. Jedyną siłą bolszewików jest słabość innych.

5) Konwencje handlowe.

6) Obie strony obowiązują się do arbitrażu, oddając spór albo ankietom wybranym ad hoc albo też stałemu trybunałowi rozjemczemu w Hadze.

7) Żadna nowa umowa, sprzeczna z umiędzianą nie może być przez strony zawarta z innymi państwami.

8) Umowa zostaje zawarta na lat 5. Każdy z rządów ma prawo wypowiedzieć ją po dwóch latach, uprzedzając o tem stronę drugą na 6 miesięcy z góry.

Poza umową polityczną obie strony zgodziły się ustanowić na terytorjum Cieszyna, Spisza i Orawy specjalną

delegację parytetyczną polsko-czechosłowacką, opatrzoną szeroko określonymi pełnomocnictwami, której zadaniem byłoby uporządkowanie stosunków na tych terytoriach w duchu legalności, równości i sprawiedliwości. Delegacja dzielić się będzie na **dwie subdelegacje polską i czechosłowacką**, stosując samodzielnie każda na swoim terytorjum postanowienia powzięte przez delegację wspólną. Delegacja ma poruczone **interwenjowanie we wszystkich sprawach mniejszości narodowych** w zarządach gminnych w okręgach politycznych, stosunkach szkolnych, jak również we wszystkich dziedzinach działalności ekonomicznej, a specjalnie organizacji pracy. Specjalne artykuły obowiązują oba rządy państw interesowanych do **załatwienia w ciągu 6 miesięcy sprawy J-a worzyny**

Z Sejmu Walnego.

259. posiedzenie z dnia 8 bm.

Ustawa o zdrojowiskach w II czytaniu. — Polska polityka szkolna na Pomorzu. — Danina w przemyśle naftowym.

Posiedzenie sejmowe rozpoczęło się o godz. 4.46 pop.

W pierwszym czytaniu odesłano do komisji trzy ustawy, poczem przystąpiono do rozprawy nad ustawą o zdrojowiskach i uzdrowiskach.

Sprawozdawca p. Rottermund wywodzi, że ustawa wprowadza opiekę państwową nad zdrojowiskami, które przy należytych rozwoju mogą

ZNAJDUJĄCE SIĘ W LIDZIE

LOKOMOBILA, CEMENT,

MŁOCARNIA, ASFALT,

będą sprzedane w drodze przetargu w Oddziale Likwidacji Demobilu Wojskowego „DEMAT” w WARSZAWIE, ul. KRÓLEWSKA Nr. 23.

SZCZEGÓLNY PATRZ: „DEMObIL”, ZESZYT 11-TY. Termin składania ofert 17. listopada 1921 r.

skutecznie konkurować z zagranicznymi, a nawet stanąć w Europie bez konkurencji. Najważniejszą zmianą, jaką komisja wprowadziła do projektu rządowego, jest postanowienie, że w razie wyłączenia źle prowadzonych uzdrowisk, nie przechodzą one na zawsze w zarząd Państwa, lecz będą oddawane w odpowiednie ręce, a tylko w wyjątkowych wypadkach mogą być przejęte w zarząd Państwa. Ważną jest także zmiana, że ustawa zabezpiecza prawa obywateli poszkodowanych uchwałami komisji uzdrowiskowej, krokiem zaś naprzód jest

nadanie uzdrowiskom przywileju instytucji użyteczności publicznej.

Ustawę przyjęto w drugim czytaniu z poprawką p. Cwikowskiego do art. 36.

P. **Wojdaliński** jako sprawozdawca komisji skarbowej zaznacza z kolei, że w ziemi radomskiej znajdują się majątki, w których dawniej były **łaty żelazne opalane węglem drzewnym**, a które jednak przy zmianie warunków produkcji stoją teraz nieczynne. Wobec tego komisja skarbową uznaje za pożądane przekazanie tych majątków niejakiemu prywatnej. Po odrzuceniu poprawki p. Weinziehera do art. 1 ustawy, Izba przyjęła całą ustawę w 2. i 3. czytaniu.

Następnie Izba w głosowaniu postanowiła nie wydawać sądom poszczególnych posłów, o których wydanie sądy odniosły się do Sejmu, a między innymi odmówiono także wydania p. Anusza z powodu obrazy generała Niesiołowskiego, dokonanej w piśmie do Ministra spraw wojskowych — natomiast postanowiono wydać pp. Matusza i Krzyszkowskiego.

Z kolei przyjęto w drugim i trzecim czytaniu ustawę o **tymczasowym zaopatrzeniu pracowników kolejowych w b. zaborze austriackim** w razie nieszczęśliwych wypadków, a nadto uchwalono rezolucję, wzywającą rząd do jak najrychlejszego rozciągnięcia tej ustawy na całą Rzeczpospolitą.

Z porządku dziennego przystąpiono do obrad nad **sprawozdaniem komisji w sprawie podniesienia oświaty na Pomorzu**. Komisja oświatowa protyki szkolnej na Pomorzu, w sprawie przyspieszenia spolszczenia szkolnictwa na Pomorzu, w sprawie otoczenia opieką szkolnictwa żeńskiego, w sprawie stypendjów i t.

P. **Niwicki** krytykuje dotychczasowe postępowanie komisji pomorskiej i omawia poszczególne rezolucje Sejmowi przedłożone. W szczególności mówca domaga się umieszczenia szkoły przemysłowo-gospodarczej w Toruniu, w dawnym gmachu tej szkoły, zajętym obecnie przez województwo, które nadto zajmuje kilka jeszcze innych budynków w mieście. Domaga się dalszego zaopatrzenia szkół na Pomorzu we wzorowe biblioteki, udzielenia młodzieży pomorskiej wydatnych stypendjów, otoczenia odpowiednią opieką szkół żeńskich, upaństwowienia tych prywatnych zakładów naukowych, którym grozi likwidacja, przyspieszenia akcji spolszczenia szkół na Pomorzu oraz uwzględnienia życzeń ludności polskiej w sprawie szkolnictwa.

W dalszym ciągu przemówienia mówca uskarża się na biurokracizm inspektorów, oraz na zbyt późne wypłacanie dodatków drożyznianych nauczycielom. Mówca domaga się dalszego zajęcia się przez Rząd wypłatą emerytur nauczycielskich i uregulowaniem płac za godziny nadliczbowe. Wreszcie mówca zwraca uwagę Ministerstwa na odrębne warunki oświatowe na Pomorzu i na odrębną psychikę ludności, którą należy uwzględnić. Kończąc mówca oświadcza się za przedłożonymi rezolucjami.

P. **Świniarski** przedkłada dodatkową rezolucję, wzywającą rząd do otoczenia szczególną pieczą szkolnictwa polskiego na Kaszubach.

W głosowaniu przyjęto wszystkie przedstawione rezolucje, a nadto rezolucję p. **Smulikowskiego** w sprawie rozporządzenia wykonawczego do ustawy emerytalnej.

Na tem zakończono obrady.

Następne posiedzenie w piątek o godzinie 4 popołudniu.

PRACE KOMISJI.

Komisja konstytucyjna omawiała postępowanie przy obliczaniu wyników głosowania. Postanowiono akty wyborcze razem z ustaleniem wyników głosowania komisji obwodowej przekazywać komisjom okręgowym, te zaś mają sprawdzać głosy uznane w komisji obwodowej za nieważne lub przez jednego z członków komisji względnie **mówców** zaufania zakwestjonowane. Nadto komisja ustaliła, że udział w liście państwowej będą miały tylko te stronnictwa, które przeprowadziły swoich kandydatów przynajmniej w 3 okręgach wyborczych. Z listy państwowej można uzyskać najwyższą połowę mandatów, przeprowadzonych w okręgach wyborczych.

Na posiedzeniu **podkomisji daninowej** na zapytanie jej przewodniczącego p. **Diamanda**, Wiceminister **Markowski** oświadczył, że co do projektów przedstawionych przez prezesa głównego Urzędu ziemskiego dr. **Kiernika** w sprawie **sprzedaży gruntów celem zapłacenia daniny**, nie może udzielić wyjaśnień, albowiem do tej pory w tej kwestji w łonie rządu niepowzięto decyzji.

W dalszym toku obrad przedstawiciel rządu radca **Wiesenberg** przedłożył projekt odmiennego obciążenia daniną przemysłu naftowego, a to ze względu na usuwające się od daniny przedsiębiorstwa zagraniczne, których spółki akcyjne znajdują się poza granicami państwa, w Polsce zaś mają spółki z ograniczoną poręką o małym kapitale. Zależy przeto potrzeba zaprowadzenia dla nich innego sposobu wymiaru daniny. W myśl wypowiedzenia się zwołanej w tym celu ankiety, w której brał także udział p. **Diamand**, podstawą wymiaru będzie w przemyśle naftowym ilość wyprodukowanej względnie przerobionej ropy.

Nad tym projektem rozwinęła się dyskusja, w której przeciw projektowi wypowiedział się p. **Loewenstein**, za projektem zaś szereg mówców.

Dziś o godzinie 4 popołudniu dalszy ciąg posiedzenia, na którym omawiane będą mnożniki.

Ustąpienie Wiceministra Dąbskiego.

Z Warszawy donoszą: Zarząd klubu PSL na posiedzeniu odbytem dnia 8 uchwalił:

Wobec tego, że w sprawie umowy z p. **Karachanem**, Wiceminister p. **Dąbski** działał za wiedzą rządu i z polecenia Ministra Spraw Zagranicznych **Skirmunta** — zarząd klubu PSL stwierdza, że odpowiedzialność za tę umowę spada na decydujące czynniki, czyli na cały Rząd, a w pierwszym rzędzie na Ministra Spraw Zagranicznych.

Skoro mimo to p. Minister Spraw Zagranicznych **Skirmunt** jak i Prezydent Ministrów **Pentkowski** zaakceptowali na komisji sejmowej dla spraw zagranicznych uchwałę, zwróconą przeciwko Wiceministrowi **Dąbskiemu** zarząd klubu PSL stwierdza, że w takich warunkach współpraca p. **Dąbskiego** w Ministerstwie Spraw zagranicznych jest niemożliwą i przyjmuje do wiadomości jego decyzję podania się do dymisji.

Szkolnictwo w Małopolsce wschodniej pod względem stosunków narodowych.

ZNISZCZENIA SZKÓŁ I OBUDOWY ORAZ POMIESZCZENIA.

(VI) Zniszczonych zostało skutkiem wypadków wojennych 858 szkół ruskich. Odbudowano (względnie naprawiono) 823. Nie odbudowano 35, natomiast zorganizowano nowych szkół ruskich 48. Izb szkolnych na pomieszczenie szkół ruskich wynajęto 1222, udzielono zasiłków 698 szkołom ruskim. Daty dotyczące wynajmu i zasiłków, odnoszą się do r. 1920/21. W tym samym czasie otrzymało w Małopolsce wschodniej zasiłek 325 szkół polskich, pomieszczono zaś 732 klas polskich w izbach wynajętych, przeważnie w miastach i miasteczkach.

SPRAWA NADZORU SZKOLNEGO.

Następujący przykład posłużyć może za miarę, do jakiego stopnia dochodziła wola w

konstruowaniu zarzutów. „Ukraiński Wistnyk“ — stwierdzał uroczyście podkreślonym drukiem, że w byłej Galicji wschodniej nie ma obecnie ani jednego inspektora szkolnego narodowości ruskiej. Autor artykułu wiedział doskonale o tem, że piśmiennie nieprawdę, wiedział bowiem, że zajętych jest na terytorjum Małopolski wschod. pięciu inspektorów Rusinów (w powiatach kamioneckim, sokalskim, starszamborskim, skoleńskim i bohorodczańskim). Wogóle nie Rządy polskie, ale skutki wojny spowodowały tragiczny upadek szkolnictwa powszechnego, zarówno szkoły polskiej, jak ruskiej, jednako dotkniętych katastrofą światową. Dźwignąć ją z niedoli może tylko wspólna wycieczona praca władz szkolnych i nauczycielstwa obydwu narodowości. Powinny ścisnąć hasła alienawisici.

Jako dowód, że ta myśl przyświeca władzom szkolnym, niech posłuży fakt, że w z. roku szkolnym pozwolono szkołom wszelkiej kategorii obchodzić uroczystości święto Szewczenki, a nawet w szkołach polskich, w których przedmiotem nauki jest język ruski, polecono w dniu rocznicy szewczenkowskiej omówić twórczość i znaczenie tego poety w literaturze ukraińskiej.

V. SEMINARIA NAUCZYCIELSKIE.

O ile wypadki wojenne wpłynęły na zmniejszenie liczby ogólnej nauczycieli szkół powszechnych w Galicji, zarówno Rusinów, jak i Polaków, o tyle znów bardzo wydatnie poprawił się stan posiadania Rusinów w dziedzinie seminarij nauczycielskich w porównaniu z czasami panowania austriackiego. Do przewrotu listopadowego roku 1918 nie było wogóle w b. Galicji seminarij państwowych wyłącznie ruskich, istniały natomiast w Galicji wschodniej zakłady utrakwistyczne. Ustawa krajowa nie dozwalała nawet na przyznawanie prawa publicznego ruskim seminarij prywatnym, jeśli nie urzędowały u siebie nauki na sposób utrakwistyczny. Radzili więc sobie Rusini w ten sposób, że absolwenci z ich seminarij prywatnych, w których nauka odbywała się wyłącznie w języku ruskim, zgłaszali się do egzaminu dojrzałości jako eksterniści w seminariach państwowych i tam otrzymywali ważne świadectwa upoważniające ich do zajęcia stanowiska nauczycielskiego. Po przewrocie listopadowym, a zwłaszcza w czasie oblężenia Lwowa w roku 1919 — nastąpiła zmiana, zasadnicza, niezmiernie korzystna dla Rusinów.

Ponieważ trudną było rzeczą, aby w seminariach państwowych lwowskich na jednej ławce zasiadała młodzież obydwu narodowości, która walczyła w dwu przeciwnych obozach, przeto ówczesny prezydent Rady szkolnej krajowej wydał w drodze administracyjnej zarządzenie, mocą którego wyodrębniono z obydwu seminarij lwowskich państwowych uczniów i uczennice narodowości ruskiej i stworzono odrębne t. z. Kursa seminarjalne ukraińskie koedukacyjne, jako zakład oddzielny, pod osobnym kierownictwem dyrektora Rusina i pod nadzorem wizytatora również Rusina. To samo zrobiono w Przemyślu w tamtejszem Seminarjum żeńskim. Tym sposobem przyszli Rusini odrazu w posiadanie dwu państwowych seminarij nauczycielskich ukraińskich, które rozrastają się w sposób nadzwyczajnie szybki.

Lwowskie Seminarjum ukraińskie jest w rzeczywistości zakładem podwójnym z klasami chłopców i dziewcząt, liczy razem młodzieży 662, nauczycieli 22.

W Przemyślu kursa ukr. liczą uczenie 271, nauczycieli 15.

Wszystkie wydatki połączone z utrzymaniem tych seminarij pokrywa Skarb Państwa i zarówno płace grona nauczycielskiego, jak kosztu najmu lokalu, kupna sprzętów, opału, obsługi itd.

Hojną dłoń udziela się ze Skarbu Państwa stypendjów dla uczącej się młodzieży oraz zasiłków na internaty.

Świadectwa, wydawane przez te Seminarja, mają znaczenie równorzędne ze świadectwami innych zakładów państwowych, uprawniają też bez różnicy, do zajmowania posad nauczycielskich w służbie publicznej. Oddane pod nadzór wizytatora Rusina posiadają pełną swobodę rozwoju, z której korzystają też w sposób niekrepowany niczem.

Ponadto uzyskali Rusini, poraz pierwszy w dziejach szkolnictwa galicyjskiego, prawo publi-

omości dla trzech swoich, wyjątknie ruskich seminarjów nauczycielskich prywatnych: w Stanisławowie, w Kolonii i w Jaworowie. Dawniejsze ustawy austriackie na to nie pozwalały. Rząd polski nie odmówił prawa publiczności mimo, że warunki nie odpowiadały przepisom ustawy ciągle jeszcze obowiązującej. Obecnie zatem nie potrzebują absolwenci ani absolwentki tych seminarjów zasiadać do egzaminu dojrzałości w zakładach państwowych, ale składają egzamina końcowe i mature u siebie i otrzymują świadectwa z ważnością państwową, równoważne ze świadectwami wystawionymi przez zakłady państwowe. Owe prywatne seminarja ruskie pozostają również pod nadzorem wizytatora Rusina, posiadają niekrepowaną niezem swobodę rozwoju, nauczania w duchu narodowym. Dodać należy, że prywatne seminarja te korzystały w latach ubiegłych z bardzo wydanej pomocy państwowej w postaci płatnych urlopów dla kierowników i nauczycieli.

Traktat francusko-turecki.

Konsekwencje nie do przewidzenia. — Trzy kwestie aktualne. Anglia zarzuciła Francji sprzecznosc z zapewnieniami Brianda. — Znaczenie paktu Francji z Kemaliami. — Zagrozenie interesów włoskich i angielskich. — Wymiana not dyplomatycznych.

Cała prasa angielska poważnie zastanawia się nad traktatem francusko-tureckim.

„Observer” powiada, że obecnie nie można jeszcze przewidzieć wszystkich konsekwencji tego faktu. Gdy Franklin Boullion wyjeżdżał na wschód, rząd angielski zaproponował utworzenie komisji mieszanej. Briand zapewnił wówczas, że żaden krok dyplomatyczny nie zostanie powzięty bez wzajemnego porozumienia. Trzy kwestje były aktualne: wymiana jeńców, koncesje ekonomiczne oraz rozdział sfery interesów między Francją a Turcją w Syrii. Gdy niedawno temu działalność Boulliona zaczęła budzić obawy w Londynie, Briand na zapytanie wystosowane do niego przyznał, że traktat lipcowy, tekst ugody został obecnie doręczony przez Francję rządowi angielskiemu. Jest to wszystko w sprzeczności oczywiście z zapewnieniami Brianda. W kołach oficjalnych londyńskich panuje przekonanie, że zasada solidarności sojuszników została przez pakt z kemaliami złamana. Jest to niepokojącym objawem na przyszłość.

Rząd angielski został uznany przez Francję jako jedynie autorytatywny rząd turecki, co jest doniosłym faktem dyplomatycznym. Art. 5 układu oddaje Turcji terytoria nieprzyznane Francji. O tem Francja nie miała prawa rozstrzygać.

Nota ministra spraw zagranicznych Jussufa Kemala do koncesji ekonomicznych francuskich rodzi wprost w interesy włoskie i angielskie. Anglia zakłada protest w sprawie traktowania Jonii i Tracji.

„Sunday Times” zajmują podobne stanowisko. Między Quai d'Orsay a Foreign Office nastąpi w tej sprawie wymiana not dyplomatycznych.

Podstępna gospodarka Niemiec.

Z Paryża donoszą: Lastery, który powrócił z podróży do Berlina, dokąd udał się dla przeprowadzenia badań nad sytuacją finansową Niemiec, złożył na posiedzeniu komisji finansowej Izby sprawozdanie o wyniku przeprowadzonych badań. Sprawozdawca wykazał, że wielcy przemysłowcy wysyłający swoje pieniądze zagranicę bez jakiegokolwiek opozycji ze strony rządu, uważają możliwe wskutek bezładnej emisji monety papierowej bankructwo jako najlepszy środek do uniknięcia wypłaty odszkodowań.

Rząd niemiecki, który nie przeciwdziałał powyższej akcji wielkich przemysłowców układa sam budżet zupełnie anormalny i niefaktyczny. Lastery zaznaczył, że ewentualne bankructwo Niemiec byłoby tylko natury czysto finansowej, nie zaś ekonomicznej, skoro

Niemcy zachowają nienaruszoną swoją potęgę przemysłową.

Sprawozdawca przypomniał, że Francja przyjmując w Wiessbadenie zasadę wypłaty odszkodowań w naturze, była pierwszą, która uwzględniła trudności, jakieby Niemcy miały do pokonania w celu nabycia dewiz zagranicznych.

Lastery zakończył swoje przemówienie wezwaniem

o rozciągnięcie jak najściślejszej kontroli nad administracją Niemiec w celu zapobieżenia nieustannej emisji monety papierowej w Niemczech.

Kształcenie dorosłych.

Zwołana przez Ministerstwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. konferencja w sprawie kształcenia dorosłych zgromadziła liżne grono nauczycieli, niemal wyłącznie szkół powszechnych. Zebranych powitał imieniem, miasta Wiceprez. Chłamtacz, imieniem Kuratorjum p. kurator Sobiński, poczem p. Kornilowicz z Warszawy przedstawił cel zebrania. Kształcenie dorosłych jest koniecznością w kraju naszym, w którym istnieje 50 proc. analfabetów. Dlatego myśl utworzenia w miastach i na wsi kursów dla dorosłych analfabetów należy powitać z najwyższym uznaniem. Natomiast dalsze idee, które podniesiono, a w szczególności tworzenie dla dorosłych kursów dokształcających, utrzymanych na poziomie szkoły średniej i kursów wyższych czyli Wolnej Wszechnicy, nie mogą być przyjęte bezkrytycznie i muszą budzić napoważniejsze zastrzeżenia. Każdy musi uznać, że jest rzeczą samych szkół średnich i samych uniwersytetów urządzenie tego rodzaju wykładów dla dorosłych ujęć w swe ręce.

Oderwane od tej naturalnej podstawy wykłady powszechne mogą łatwo utracić charakter naukowy, stać się terenem agitacji politycznej lub wszczepić opaczne poglądy na świat i życie. Powtórze rzecz jasna, że niemożliwe jest udzielanie jakiegokolwiek uprawnień w zamian za uczęszczanie na tego rodzaju wykłady. Wreszcie i usuwanie tych wykładów z pod kontroli i kierownictwa czynników właściwych, przede wszystkim tych, które dają odpowiednio gwarancje naukowe, należy uważać za pomysły niertortunny. Ubolewać wypada, że mimo apelu Ministerstwa sprawą tak ważną, jak kształcenie dorosłych, nie zajęli się nauczyciele szkół wyższych. Mielimy nadzieję, że zaniedbanie to zostanie w przyszłości usunięte.

Szczegóły bardzo ciekawych obrad podamy w jutrzejszym numerze

Do Obrońców Lwowa.

Zebrania odcinków i grup z listopadowej Obrony Lwowa 1918. r. odbędą się w następujących dniach i lokalach: I. odcinek dnia 11. listopada (piątek) o godz. 7. wieczór w Domu techników, ul. Issakowicza 18.; II. odcinek 10. listopada (czwartek) o godz. 7. wieczorem w szkole Marii Magdaleny; III. odcinek 13. listopada (niedziela) o godz. 10. rano, w m. tel. sali Domu katolickiego; IV. odcinek, 10. listopada (czwartek) o godz. 7. wieczór w Szkole kolejowej; V. odcinek 10. listopada (czwartek) o godz. 7. wieczór w lokalu Ligi kobiet, pl. Akademicki 1. I. p.; VI. odcinek 11. listopada (piątek) o godzinie 7-mej wieczór, w lokalu Ligi kobiet, pl. Akademicki 1. I. p.; VII. odcinek, 10. listopada (czwartek) o godz. 7.30 wieczorem w sali gminy Zamarstynów; M. S. O. 13. listopada (niedziela) o godz. 11. rano w lokalu M. S. O. VI. dzielnicy ul. Bajki 27. parter; Sokół-Macierz, 11. listopada (piątek) o godz. 6. wieczorem w sali Związku Sokola, ul. Sokola 1. 7. II. p.; Zandarmerja 12. listopada (sobota) o godz. 7. wieczorem w lokalu Ligi kobiet, pl. Akademicki 1. I. p.; Rzesna polska, 18. listopada (niedziela) o godz. 3. popołudniu w sali gminy Rzesna polska; Oddziały techniczne 13. listopada (niedziela) o godz. 10. rano w lokalu Ligi kobiet, pl. Akademicki 1. I. p.; Artylerja 13. listopada (niedziela) o godz. 3.30 popoł., w lokalu Ligi kobiet, pl. Akademicki 1. I. p.; Kawalerja 14. listopada (poniedziałek) o godz. 6. wieczór w lokalu Ligi Kobiet, pl. Akademicki 1. I. p.; Sanitarjat 14. listopada (poniedziałek) o godz. 8. wieczorem w lokalu Ligi kobiet, pl. Akademicki 1. I. p. Ze względu

na bliski termin Walnego zgromadzenia, podpisany komitet wzywa Obrońców do licznego udziału w odcinkowych zebraniach. Porządek dzienny: 1) Omówienie walnego zgromadzenia. 2) Wybór członków do Zarządu Z. O. L.

KRONIKA.

Kalendarz: Czwartek, 10 listopada. Rz. kat.: Andrzejka. — Gr.-kat.: Terentyja m.

— Uroczyste przeniesienie zwłok poległych w obronie kresów wschodnich Amerykanów: lotników z 7 esk. im. Kościuszki: Arthura Kelly, Edmunda Gravesa i Mac Callum do wspólnego grobowca, odbędzie się jutro dnia 10 b. m. o godz. 11 rano, na cmentarzu Obrońców Lwowa.

Dla uczczenia pamięci bohaterów amerykańskich którzy za Polskę oddali swe życie zawiązał się komitet budowy pomnika, do którego należą pp. Janina Ebenbergerowa Ig. Dembowski, Wiceprezydent Stahl, kap. Konopka i por. J. Weber. Komitet zwraca się do społeczeństwa z gorącą prośbą, aby hojnymi dawkami dał dowód wdzięczności dla tych, którzy dla nas nie szczędzili tudów, krwi i życia.

— Poseł polski w Budapeszcie. Naczelnik Państwa postanowieniem z 21 października 1921 r. mianował p. Jana Szembeka Posłem Nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym Rzeczypospolitej Polskiej przy Rządzie Państwa Węgierskiego.

— Exequatur. Z Warszawy donoszą: Naczelnik Państwa udzielił exequatur p. Williamowi Dawsonowi, konsulowi angielskiemu w wolnym mieście Gdańsku, jakoteż p. Emilowi Benke konsulowi szwedzkiemu w wolnym mieście Gdańsku.

— Sprostowanie mylnej informacji. Biuro prasowe Ministerstwa spraw zagranicznych prostuje niniejszem mylnie podaną przez niektóre dzienniki wiadomość, jakoby p. Eugeniusz Rozwadowski mianowany został konsulem Rzp. Polskiej w Królewcu z tytułem radcy legacyjnego I. kl. P. Eugeniusz Rozwadowski b. radca legacyjny Poselstwa Polskiego w Hadze, został mianowany konsulem Rzeczypospolitej Polskiej w Królewcu z tytułem konsula generalnego.

— Ze stosunków polsko-brazylijskich. Udało się osiągnąć zbliżenie polsko-brazylijskie, a jednym z objawów tego zbliżenia jest wychodzące od sierpnia b. r. redagowane w języku portugalskim pismo: „Brazyl—Polonia”, wydawane w Rio de Janeiro. Brazylijska Polska, redagowana przez p. Leoncis Correia, omawia sprawy państwowego życia w Galicji — twiż większość jednak artykułów poświęca Polsce i sprawom polskim w Brazylii. Dotąd „Brasil—Polonia” zamieściła między innymi artykuł o Józefie Piłsudskim, pióra Wacława Sieroszewskiego, wiersze o Polsce, artykuły o Górnym Śląsku, o traktacie polsko-rumunskim, o sprawach handlu polskiego i polsko-brazylijskiego i t. d.

— Dar Pragi. Rada miejska Pragi darowała Uniwersytetowi w Poznaniu dla użytku nowozałożonego Instytutu zachodnio-słowiańskiego wszystkie dzieła naukowe dotyczące miasta Pragi jak również reprodukcje wybitnych malarzy czeskich wyrażające panoramę Pragi.

— Wylazło sztydo z woru — dowiedzieliśmy się raz przecie, do czego zmierzały te zmienne humory listopada, te uśmiechy słoneczne i chmurne spojrzenia i wichry zawodzenie i przymrozkowe białe naloły. To wszystko były przygotowania do śniegu, który nawalnie dziś od rana sypie mialkim puchem, topniejąc wprawdzie jeszcze, lecz pewny swego, pewny, że się utrzyma. Podtrzymuje go w temci mniemaniu termometr, Słupek rząci ledwie o włos sięga ponad zero.

— Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się w czwartek, 10 listopada 1921 o godzinie 6 wieczorem w sali posiedzeń Rady miejskiej w ratuszu. Na porządku dziennym między innymi drugie uchwały w następujących sprawach: Podwyższenie opłat polic. od przedsiębiorstw gosp. szynk. (spr. r. Felsztyn). Sprawa upaństwowienia szkoły zawodowej żeńskiej im. król. Jadwigi (spr. r. dr. Wereszczyński). Nowela do ustawy budowlanej (spr. r. dr. Obmiński). Ciąg dalszy dyskusji budżetowej (spr. r. dr. Sawczyński).

— Tow. właścicieli realności (nie Lwowskie Tow. właścicieli realności — są to dwie różne organizacje), na zebraniu przed kilku dniami uchwaliło powołać do życia stałą Izbę właścicieli realności i stworzyć obronę prawną, dalej domagać się zniesienia

rekwizycji mieszkań dla urzędników i wojskowych usunięcia z prywatnych realności biur wojskowych i rządowych, zakazu lokatorów wynajmowania mieszkań sublokatorom, wreszcie domagać się budowania domów przez Rząd dla urzędników i funkcjonariuszy państwowych. Pojawili się też na zgromadzeniu wniosków, aby oba Stowarzyszenia właścicieli realności zwały się w jedno, ale wniosku tego nie uchwalono, poczem wybrano nowy zarząd Towarzystwa. Prezesem dr. Gelehrta, zastępcą B. Czysza, sekretarzem H. Szarpirę; do wydziału weszli pp.: dr. Błażejowski, inż. Hausman, dr. Serbeński, inż. Schwarzwald, M. Podkówa, F. Schwarzwald, Schalay, inż. Gottwald, inż. Jaskólski, inż. Dobrowolski, prof. dr. Zalewski, J. Filipp, dr. Finkler.

— **Ankieta kupców.** Lwowska Izba handlowo-przemysłowa zwołała ankietę w sprawie postępowania Urzędu walki z lichwą i w sprawie zamierzonego wyłączenia lokali sklepowych i przemysłowych z pod ustawy o ochronie lokatorów. W ankiecie wzięli udział delegaci Kongregacji kupieckiej, Stow. przemysłowego gospodnio restauracyjnego, wszystkich żydowskich organizacji kupieckich, oraz reprezentanci Izby handl. przemysłowej i urzędu walki z lichwą. W dyskusji atakowano ostro Urząd walki z lichwą, jego orzeczenia, nakazy karne i t. p. Mowcy oświadczyli się za ściganiem lichwiarzy towarowych i paskarzy, wyrażając gotowość pomocy Urzędowi walki z lichwą w ściganiu ich, lecz równocześnie domagali się bezwzględnego ścigania producentów i hurtowników na wsi i w mieście. Uchwalono rezolucję tj treści: „Uznając, że dotychczasowa działalność Urzędu walki z lichwą nie tylko nie prowadzi do zamierzonego celu, lecz naraża Państwo i kupiectwo na nieobliczalne szkody, upraszając zebrani Izbę handlową i przemysłową o poczynienie odpowiednich starań u Rządu i posłów celem jak najrychlejszego zniesienia tego Urzędu. Zebrani stwierdzają, że kalkulacja cen sprzedaży musi się opierać na cenach rynkowych”. Druga rezolucja domaga się od Izby handl.-przemysłowej poczynienia kroków u kompetentnych czynników, by lokale sklepowe pozostawały nadal pod ochroną ustawy o lokatorach, przyczem najwyższa podwyżka czynszu może dojść do sześciokrotnego czynszu podatkowego z r. 1914. Zaapelowano też do Izby handl., aby zwołała konferencję reprezentantów prasy wspólnie z reprezentantami handlu i przemysłu w celu poinformowania ogółu obywateli i prasy o powodach drożyzny.

— **Do kupców.** Z Warszawy telegrafują: Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa aprowizacji z 13 czerwca 1919, komisariat Rządu przypomina, że muszą być bezwzględnie ujawnione ceny na wystawach sklepowych na wszystkie bez wyjątku towary, jak również muszą być wywieszane cenniki w sklepach w miejscu dla kupujących widocznym, a to najdalej do 10 listopada b. r. Po tym terminie jedą sporządzane protokoły dla pociągnięcia winnych do najsurowszej odpowiedzialności.

— **O wielkich miastach polskich,** cykl odczytów z przeżyciami, organizuje w Warszawie Towarzystwo miłośników historii. W dniu 17 listopada mówić będzie dr. Emil Kipa o Lwowie.

— **Zjazd b. uczniów gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu.** Wobec bliskiego terminu (29 listopada b. r.) Zjazd Zarządu Związku b. uczniów gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu zwraca się na tej drodze do wszystkich b. uczniów o rychłe nadesłanie swego uczestnictwa w Zjeździe. Prawo uczestniczenia mieć będą nie tylko wszyscy byli absolwenci gimnazjum św. Marii Magdaleny lecz również byli uczniowie, a abiturjenci innych gimnazjów oraz byli uczniowie gimnazjum św. Marii Magdaleny nie maturzyści, posiadający jednakże wykształcenie zawodowe Uniwersyteckie. W czasie uroczystości zjazdowej odbędzie się wspólny obiad. Gotowość swą uczestniczenia w wspólnym obiedzie, koleżankom należy rychło zgłosić. Wszelkie zgłoszenia przesyłać należy na ręce podpisanego. Dr. St. Węckowski, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego ul. Gołębia 1. 1.

— **Sobotni raut techników** cieszył się niebywałym w Lwowie sukcesem. Doznód brutto dobiegł miliona marek, czysty dochód przekroczył kwotę 700.000 Mk.

— **Komunikacja lotnicza.** Ministerstwo kolei żelaznych komunikuje, że z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych, komunikacja lotnicza na linii Warszawa-Paryż została wstrzymana 5 b. m. na przeciąg 3 mi się y. Normalny ruch samolotów na tej linii zostanie wznowiony 15 lutego 1922.

— **Syndykat dziennikarzy polskich** odbył onegdaj posiedzenie, na którym przewodniczący dr. Vogel przedłożył sprawozdanie finansowe ze Zjazdu

dziennikarzy polskich we Lwowie, zatwierdzone przez komitet tego Zjazdu, poczem wyraził jeszcze raz podziękowanie tym wszystkim, którzy do świetnego przebiegu przyczynili się, a w szczególności pp. b. Prezydentowi Ministrów Witosowi, b. Ministrowi koleji Jasińskiemu, prezesowi Związku banków dr. Szarskiemu, prezesowi komitetu wykonaw. Targów Wsch. Turskiemu, Prezydentowi m. Neumannowi, prezesowi Tow. Kred. ziem. Laskowskiemu, paniom Neumannowej i Laskownickiej, jakoteż wszystkim innym, które zajęły się urządzeniem rautu, a p. dr. Zofii Pasiańskiej-Drexler, Tow. śpiew. „Echo“, pp. Krzyżanowskiemu i dr. Steinbergerowi za udział w tym rautcie. Następnie zawiadomił dr. Vogel, że Ministerstwo spraw zagranicznych wyraziło podziękowanie za doskonale zorganizowanie przyjęć kilku wycieczek zagranicznych dziennikarzy a wynikiem pobytu angielskich dziennikarzy są liczne artykuły obszernie o Polsce zamieszczone w wielu angielskich pismach. Resztę posiedzenia syndykatu wypełnia obszerna dyskusja o sprawach zawodowych w której wzięli udział pp. Fryling, Laskownicki, Lech, Parandowski, Rolle, Wład, Szenderowicz i inni.

— **Ceny obuwia.** Z Warszawy donoszą: Ceny skór surowych znacznie spadły co jednak nie odbiło się dotąd dość wydatnie na cenach skór surowych i obuwia. Wobec tego wydział aprowizacyjny komisariatu Rządu zwrócił się do okręgowego Urzędu walki z lichwą w celu zbadania tej sprawy i przyspieszenia niżki cen.

— **Odkrycie wsi przedhistorycznej w Rzymie.** Na wzgórzu, w pobliżu Monte Marie, w obrębie Rzymu, odkryto podczas robót ulicznych wieś przedhistoryczną.

Jak widać z wykopalisk jest to wieś z pierwszego okresu żelaza, a być może i z okresu brązu. Wykopaliska mają posiadać wielką wartość naukową

TELEGRAMY P. A. T.

Minister Skirmunt o polsko-czeskim zbliżeniu.

Praga. W rozmowie z zastępcą dziennika „Prager Tageblatt“ oświadczył Minister Skirmunt, iż zdaniem jego umowa polsko-czeska musiała przyjść do skutku, a różnice między oboma narodami ledzą usunięte zupełnie w czasie jak najkrótszym.

Na uwagę współpracownika wspomnianego pisma, iż w czeskich kołach handlowych istnieje zamiar utworzenia czesko-polskiego Towarzystwa handlowego celem zbliżenia się do Polski, oświadczył Minister Skirmunt, że rząd polski poparłby takie zbliżenie. Poza zawartymi już umowami handlową i polityczną będzie jeszcze zawarty układ finansowy.

WYBORY DO NOWEGO SEJMU.

Warszawa. W kołach zbliżonych do marszałka Trąpczyńskiego z pewnością, że zgodnie z życzeniem premiera, marszałek stara się o przyspieszenie prac sejmowych tak, by przed Bożem Narodzeniem mogły być rozpisane wybory do nowego Sejmu.

KURS MARKI POLSKIEJ.

Wiedeń. W obrotach prywatnych notowano dziś markę polską 2:18, markę niemiecką 19:50.

A WIĘC NA MADERZE!

Londyn. Rząd portugalski zgodził się, aby b. król Karol z małżonką osiedlił się na Maderze. B. para królewska podlegać będzie ustawom narodowym.

MIRYDYCI PROKLAMUJĄ WŁASNĄ REPUBLIKĘ.

Grac. „Tagespost“ donosi z Belgradu, że wedle wiadomości z bańskich. Mirydyci proklamowali północną Albanję samodzielną republiką ze przywódcą Marco Giona został wybrany prezydentem.

Rzym. Dzienniki donoszą z Durazzo, że po 8-dniowych walkach, Serbowie posunęli się

naprzód i znajdują się o 40 klm. od Tirany. Cały obszar Mirydytów i Giovanni di Medua jest obsadzony. Los Alessio niepewny.

Z KONFERENCJI PRACY.

Genewa. Konferencja pracy przyjęła do wiadomości wskazówki mające na celu zapobieżenie bezrobociu w rolnictwie. Konferencja poleciła poza tem stosowanie w rolnictwie nowoczesnych środków mechanicznych, rozwoju kolonizacji wewnętrznej, wprowadzenia ułatwień transportowych, tworzenia kooperatywa i t. p.

SPADEK DYNARA.

Grac. W „Grazer Tagespost“ donoszą z Belgradu, że ze względu na gwałtowny spadek kursu dynara, rozważana jest kwesta nowego moratorium. Minister skarbu postawi wniosek, w myśl którego handel dewizami i walutami będzie zmonopolizowany.

KONFERENCJA PAŃSTW SUKCESYJNYCH.

Rzym. Rząd włoski zamierza zwołać w krótkim czasie do Rzymu konferencję państw sukcesyjnych.

DEMOBILIZACJA W CZECHACH.

Praga. Prezydent republiki w porozumieniu z rządem wydał rozkaz demobilizacyjny. Demobilizacja będzie przeprowadzona stopniowo od dnia 10 bm. począwszy. Równocześnie zniesiono wszelkie ograniczenia i przywrócono ruch telefoniczny i telegraficzny.

WYJAZD NIEMIECKIEJ DELEGACJI GOSPODARCZEJ NA GÓRNY ŚLĄSK.

Berlin. W najbliższych dniach wyjeżdży niemiecka delegacja gospodarcza na Śląsk Górny, celem rozpoczęcia rokowań z delegacją polską.

Na zgon niezastąpionego bojownika.

Potężny, wielki umysł opuścił nas! Dnia 3 listopada zgasł na udar serca Andrzej Niemojewski, urodzony w Płockiem 23 stycznia 1864, uczęszczał na uniwersytet w Dorpacie od r. 1886 do 1888. W r. 57 życia swego zszedł z areny działalności, tak ważnej, tak pożytecznej dla Ojczyzny naszej, na tej arenie nikt go wyręczyć nie potrafił. Wysoko niósł sztandar Myśli Niepodległej w pełnym zrozumieniu całego znaczenia, jakie ona ma dla ludzkości. Ci, co go znali osobście — kołali całym sercem! Ci, co go czytali tylko w 576 numerach jego czasopisma — uwielbiali i podziwiali!

Dopiero przyszłość daleka ocenić potrafi należycie całe znaczenie jego zasług, położonych w licznych wydawnictwach, w których górowała zawsze Myśl Niepodległa. Nie był to „Fechtmeister i Rębacz“, jak go w jednym z pism nazwano, lecz dzielny i groźny bojownik za prawdę, sprawiedliwość, za cnotę i szczęście dla ludzkości; tak my go oceniamy dzisiaj, cośmy go znali, tak też oceni go przyszłość daleka, gdy partyjność ustąpi. Cześć jego pamięci! i chwały naszej Ojczyźnie, co go ze swego łona wydała! Dr. B. Dybowski.

— **Pomnik Konopnickiej.** Od dawna w społeczeństwie naszym nurtujące pragnienie ogółu, by pomnikiem uczcić pamięć wielkiej poetki, piewczyni „Roty“, ma wreszcie znaleźć wyraz należyty w czynie. Potrzeba wszakże na to funduszy, znacznych funduszy. Niechże znajdą się jak najprędzej. Niech to będzie hołd całego narodu, złożony świetlanemu duchowi tej, co naród cały, więcej jeszcze: jego przeszłość i przyszłość, objęta gorącym ukochaniem swego serca, myśłą górną, mistrzostwem słowa swej pieśni.

Ofiary i pokwitowania

(złożone w Administracji).

Na pomnik Konopnickiej:
Ludmila Tulisówna 500 Mk., młodzież państwowego gimnazjum w Jaworowie 1248 Mk., Tekla Domaszewiczowa 1000 Mk., Tomicczy 4000 Mk., zebrane w kasie biletowej M. Z. E. 1400 Mk., Bolesław Wysocki 3.000 Mk.

Mianowania i przeniesienia.

Minister sprawiedliwości przeniósł Wojciecha Ciecchonia, naczelnika sądu powiatowego w Brzostku, do Brzeska.

Prezes sądu apelacyjnego we Lwowie zamianował ukończonych słuchaczy praw D. mitra Semenowa i dr. Włodzimierza Chigera aplikantami.

A na Karenina. (Zgubna miłość), 6-aktowy dramat, osnuty na dzie powieści Tolstoj, to najnowszy obraz wyświetlany obecnie na ekranie „Apolla”. Dzieje Anny Kareniny, która szczęśliwa jako żona i matka, zapomina o swoich obowiązkach idzie za złudną marą, stojącą na jej drodze, to dzieje wielu kobiet. Zewiedzona przez tego, któremu powierzyła swe życie, nie mogąc się połączyć z ukochanym synkiem, idzie naprzeciw śmierci i ginie pod kołami pociągu. Sliczna postać nieszczęśliwej choć występ jej kobiety, znalazła w wyonawczyni uroczą przedawielkę. Lya Mara, pełna uroku i niewieście o wdzięku, oddaje swą rolę z wielką subtelnością, a nieszczęśliwa bohaterka, choć winna i wiarołomna, zyskuje litość i współczucie widza.

Notatki i teracko-artystyczne.**Repertuar Teatru Miejskiego.**

Początek przedstawień o godz. 7:30 wieczorem.

Dziś, we środę „Kobieta która zabiła”, sztuka w 4 aktach Garriksa. — Jutro, we czwartek „Tosca”, opera w 3 aktach G. Puccini'ego; debiut Andy Kitschman. — W piątek „Kobieta która zabiła”, sztuka w 4 aktach Garriksa. — W sobotę o godzinie 3:30 przedstawienie dla młodzieży „Zemsta”, komedia w 3 aktach A. Fredry. — W sobotę wieczorem „Tosca”, opera w 3 aktach Puccini'ego; debiut Andy Kitschman.

Repertuar Teatru Małego (ul. Gródecka 2).

Dziś, we środę „Roztwór prof. Pytla”, groteska w 3 aktach B. Winawera. — Jutro, we czwartek „Roztwór prof. Pytla”, groteska w 3 aktach B. Winawera. — W piątek „Roztwór prof. Pytla”, groteska w 3 aktach B. Winawera. — W sobotę „Roztwór prof. Pytla”, groteska w 3 aktach B. Winawera.

Repertuar Teatru Nowości

Dziś, we środę „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza. — Jutro, we czwartek „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza. — W piątek „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza. — W sobotę „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stolza.

„Kobieta która zabiła”, sztuka Garriksa, powtórzona będzie we środę i piątek, ponieważ na kilka już dni przed premierą wszystkie bilety zostały roz-

**Wczorajsza pr miera
W TEATRZE WIELKIM.**

„Kobieta, która zabiła”, sztuka w 5 akt. z prologiem i epilogiem. Napisał Sidney Garriks).

Wyprzedziła tę sztukę fama efektownego widowiska. A takie mają również pełne prawo w teatrze współczesnym. Czyliż niesłychane popularizowanie kina nie uwiiodło oka na manowce? Pochylił się kot patrzenia na scenę — wrażliwość przytępiła. Niejednokrotnie dzisiejszemu widzowi za mdłe już to, czem teatr zwykł operować.

Więc Garriks powziął myśl przemycenia do dramatu niektórych pierwiastków sztuki filmowej. I — zaznaczamy odrazu — to mu się udało. W wyborze nowych środków okazał wiele dobrego smaku, w ich zastosowaniu niemalą zręczność. Ustawił swe figury na odpowiednim planie. Nie są ani za wielkie, ani za małe. Zarysowują się zaś plastycznie. Jest w nich tylko światłocień, jak żeby je kto z barw wypłókał.

Również w treści czuć ów powiew kinowy. Sam ci tytuł nim przesiał. Dalej: przedmiotem fabuły zbrodnia — zabójstwo. Item: akcja góruje nad podkładem myślowym. Psychologia snuje

chwytane. Sztuka ta wystawiona będzie w nowych zupełnie, stylizowanych dekoracjach.

Repertuar Bagateli lwowskiej.

Gościnne występy Józefa Ursteina (Pikusia), I. Zbierzchowskiej, M. Windheima, M. Reytgena i H. Ordonówny. 1) „100.000”, żart w 1 akcie, 2) Wielki dział koncertowy 3) „Przed bramą”, pastel sceniczny w 1 akcie.

Początek o godz. 8. wieczorem.

Z tea ru „Bagatela”. Obecny program tego sympatycznego teatrzyku stał się sensacją dnia dzięki ogromnemu, niezwykle urozmaiconemu programowi, którego każdy bez wyjątku numer stoi na wysokim poziomie artystycznym. Dość powiedzieć, że wszyscy bez wyjątku artyści z całej plejady pierwszorzędnych sił Ordonówna, Zbierzchowska, Szpinetterówna, Urstein (Pikuś), Windheim, Rentgen, Kamiński nie schodzą bez bisu ze sceny. Prócz produkcji solowych powyższych artystów, cieszą niesłychanym powodzeniem 2 sketche: „Przed bramą” (z Ursteinem i Ordonówną) i „100.000 Mk.”, które wywołują salwy śmiechu w przepelnionej stale widowni.

Wiadomości gospodarcze**Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.
Podwyższenie cła.**

Rozporz. Ministerstwa skarbu, ogłoszonym w Dz. ust. Rz. P. Nr. 85. zostało agio celne dla towarów nieobjętych rozporządzeniem o ulgach celnych, podwyższone z 14.900 % (mnożnik 150) do 39.000 % (mnożnik 400), a dla towarów luksusowych z 29.900 % (mnożnik 300), do 79.900 % (mnożnik 800). Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 5. listopada 1921. Obowiązujące dotychczas wysokości agio'a 29.900 % (mnożnik 300) i 14.900 % (mnożnik 150) można przejściowo stosować do towarów:

a) co do których na podstawie listów przewozowych (frachtów lub konosamentów) będzie można wykazać, że zostały nadane do przewozu z przeznaczeniem dla odbiorców w polskim obszarze celnym najpóźniej w dniu 4. listopada b. r.,

b) zalegających w dniu 5. listopada b. r. w celnych składach urzędowych, kolejowych oraz nieurzędowych.

Ulgę wskazane w punktach a) i b) tracą moc z dniem 5. grudnia b. r.

Opłaty stemplowe od rachunków kupieckich.

Wskutek pisma Izby skarbowej we Lwowie Izba handlowa i przemysłowa zwraca uwagę kupców i przemysłowców na obowiązek uiszczania opłaty stemplowej od rachunków kupieckich, a to tembardziej, że przestrzeganie przepisów o tym obowiązku leży nie tylko w interesie Skarbu Państwa, lecz także w ich własnym interesie, gdyż osoby niestosujące się do wydanych przepisów narażają się na wysokie kary stemplowe.

Belgijsko-polska Izba handlowa.

W Brukseli ukonstytuowała się Belgijsko-polska Izba handlowa, która oświadcza swą gotowość pośle-

się gdzieś na dalekim planie, nito majaki w mgłę jesiennej.

Ale prawa sceny nie doznały przez to uszczerbku. Równocześnie okazał autor pełne zrozumienie dla usług, które sztuce oddaje aktor. Są role kapitalne — dość dwie wymienić: Lavinia, Candillac — obok nich John Morland, a choćby i Brideaux.

„The woman who killeth the man” ma też swój specjalny egzotyzm. Przy jego pomocy jeszcze bardziej fascynuje. Być może, iż w stosunkach amerykańskich — stamtąd wywiodła się ta sztuka — sprawa mniej odbiega od życia. U nas na szczęście leży ona poza kręgiem pojęć uzasadniających prawdopodobieństwo. Candillac ma coś (ręczy można) pozaręczystego w swej wyrafinowanej podłości. Szlachetny zaś pokrój Lavinii jakże łatwo pryska w niwecz z chwilą, gdy zmysły dorwały się głosu!

Zakaźny charakter upodlenia występuje tu w całej ohydzie, a nie ośmielilibyśmy się twierdzić, że bez umy dla sympatii kierującej się początkowo ku bohaterce dramatu.

Garriks dobrze zdawał sobie sprawę z swego celu. Nie szło mu o działanie na myśl, na fantazję widza, poniekąd nawet na uczucia. Chciał może dać dowód, że i scena ma do rozporządzenia czyn-

dnieżenia w przesyłaniu ofert i udzielaniu wszelkich informacji i wyjaśnień o koniunkturach rynku belgijskiego. Dok. nast.

Ruch wydawniczy.

Jednodniówka, wydana w dniu 60-lecia istnienia Twa Bratniej pomocy słuchaczy Politechniki lwowskiej, stanie się niezawodnie miłą pamiątką niezwyklej tej uroczystości. Posiada ona trzaskie znaczenie, przynosząc — obok pięknego wiersza Jana Kasprowicza — związły szkic dziejów Bratniej pomocy słuchaczy Politechniki, Szkic historii Towarzystwa Bratniej pomocy słuchaczy b. Akademii Rolniczej w Dublinach, Szkic historii Politechniki lwowskiej, artykuł: Kobiety na Politechnice lwowskiej oraz Wykaz statystyczny rozwoju Towarzystwa.

Zdzisław Dębicki: „Za Atlantykem”. Wrażenia z pobytu w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej. Warszawa, Kraków. Nakład Gebethnera i Wolffa. — (Z. S.) Jakkolwiek, w ciągu długich lat naszej strasznej niewoli łączyły nas z Ameryką północną stosunki przyjazne, związane za czasów Kościuszki i Pułaskiego, do chwili zaś wyzwolenia i wielkiej wojny wzrosła przyjaźń nasza w gorącym uczuciu wdzięczności, mało — niestety — znamy zaatlantycką Rzeczpospolitą. A przecież bardzo wiele powodów (między nimi przede wszystkim los i przyszłość wychodźstwa polskiego, dosięgającego w Stanach Zjednoczonych blisko 4 milionów głów) skłania nas — zmusza poniekąd — do dokładnego poznania jej bez złudzeń i bez fałszywych uprzedzeń, jakie nam ino wiła lekka literatura zachodnia. Powyżej wymieniona książka, kreślona pod wpływem patriotycznego przekonania o konieczności tego musu jest doskonale wskazaniami i przewodnikiem w jaki sposób należy nie tylko ją poznawać lecz i zrozumieć niepospolite przymioty charakteru jej pierwotnych mieszkańców. Książka ta, prawdopodobnie musiała już zwrócić na siebie uwagę naszego rządu, zasługuje na jaknajszersze rozpowszechnienie również w inteligentnych jak ludowych sferach naszego społeczeństwa.

Mercure de France wielki dwutygodnik paryski daje w ostatnim numerze z 15. października artykuł p. J. Toposa p. t. „Czy Polska ma sztukę?” Jest to krótki a jedyny przegląd naszej twórczości artystycznej od czasów najdawniejszych do doby obecnej. Artykuł jest jednym z objawów żywego zainteresowania, jakie obudziła sztuka polska w kołach artystycznych Paryża na ostatnich wystawach.

Mapy Pomorza. Dokładne mapy Pomorza, bo w skali 1 : 100.000 i z poprawnymi nazwami ukazały się w ostatnich tygodniach w instytucji kartograficznej Szpręga w Toruniu (ul. Prosta 18—20). Każda mapa z osobna zawiera cały powiat, jest podobna do dawniejszego wydawnictwa niemieckich „Generalstabskarten” i podaje oprócz miast i wsi, także drogi, koleje, rzeki, jeziora, góry, jako też osady — leśniczówki, wiatrak, cegielnie i t. d. Dotąd wyszły powiaty: Chojnice, Wejherowo, Grudziądz, Toruń, Tczew, Chełmno, Bydgoszcz i Inowrocław.

ni, które podobnie jak sztuka filmowa potrafią wywołać przede wszystkim silne napięcie nerwów i potrafią owo napięcie aż do końca utrzymywać, zwiększając stopniowo dawki emocji.

Sztuka amerykańskiego pisarza przygotowana została z widoczną starannością. P. Barwińska (Lavinia) uderzyła w ton prawie tragiczny, może aż za wysoko nastrojony, jeśli uwzględni się charakter „Kobiety, która zabiła”. Staczenie się w przepaść upadku ilustrowane było znakomicie.

Wielki sukces odróżnił p. Miśłowicz w roli rzekomego Candillaca. Umiał ukazać całą maestrię zawodowego uwodziciela, uprawiającego to rzemiosło dla — zarobku i całą tej podłej kreatury brutalność.

P. Rasińskiemu należy się komplement za Morlandą, potentatą finansowego o groteskowej nieco fizjonomii duchowej. Zasługuje też na podniesienie Brideaux p. Bystrzyńskiego. Violetkę Stanwood z powodzeniem odegrała p. Jankowska.

Do plusów premiery wczorajszej dodać jeszcze należy wprowadzenie nowej metody dekoracyjnej porzucenie kulis i płóciennych plafonów, które zastąpiono oponami. Oswobodziło to wystawę od piętna banalności.

A. Tranu.

Gospodarstwo i handel.

Walne Zgromadzenie Ziemskiego Banku Kredytowego. Dnia 29 zm. odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszów Ziemskiego Banku Kredytowego, Towarzyswa akcyjnego we Lwowie. Na zgromadzeniu tym dr. Ernest Adam stwierdził nadzwyczaj pomyślny rozwój Banku, jako też założonych i finansowanych

przez niego przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, rozwój, który pozwolił na kwi stanąć w rzędzie najsilniejszych i silytucyj finansowych w kraju. Wobec tego dotychczasowy pę nowopłacony kapitał akcyjny Mk. 210,000,000 okazał się niewystarczającym, przedstawił dyr. Ernest Adam imieniem Rady nadzorczej i Dyrekcji wniosek podwyższenia tego kapitału z Mk. 210 milj. do wysokości 525 milj. Mk. przez emisję nowych akcji.

Po dyskusji nadzwyczajne walne zgroma-

dzenie jednomyślnie uchwaliło przedstawiony wniosek.

NEKROLOGIA.

Wzrost ducha i spokoju
za spokój duszy majora (otnika)

ś. p. Stefana Steca

odprawione zostało w piątek dnia 11. 11. m. 1921 r. w kościele OO. Karmelitów, na które przybyli i żałownicy i zaproszeni goście.

Polski Bank Przemysłowy.

Pomyślny rozwój instytucji. — Podwyższenie kapitału akcyjnego. — Plon działalności, ujęty w dwie liczby. — Praca oddziałów. — Sieć przedsiębiorstw. — Wymowne cyfry.

Przedłożone wczoraj walnemu zgromadzeniu akcjonariuszy sprawozdanie Dyrekcji tej instytucji, stwierdza na wstępie, że w pierwszym dekadzie jej istnienia tylko w pierwszych dwóch jej latach Bank pracować mógł w warunkach normalnych. Mimo to rozwój Banku był zupełnie pomyślnym, a bilans dziesięciolecia jego pracy przemysłowo-tworczej, zamyka się w 2 cyfrach. Bank Przemysłowy założył 45 przedsiębiorstw przemysłowych, a przeistoczył i rozszerzył 15.

Chcąc sprostać zwiększającym się z każdym dnem zadaniom, oraz wobec postępującej ciągle deprecjacji pieniądza, zmuszony był Polski Bank Przem. w ciągu r. 1921 kilkakrotnie podwyższać kapitał akcyjny tak, iż w chwili obecnej cały pełnowpłacony kapitał akcyjny Banku wynosi mp. 367,920,000. — Fundusze zaś rezerwowe około 150,000,000.

Podobnie jak w latach poprzednich, zachował Oddział w Krakowie przewodnie stanowisko wśród innych Oddziałów, a z dalszych, Oddziały w Drohobyczu, Krośnie i Sosnowcu wykazały szczególnie swą użyteczność.

Zwiększające się agendy zarówno Zakł. głów. jak i wszystkich Oddziałów, zmuszają Dyrekcję do zyskiwania odpowiednich lokalności dla biur Banku. Tu zaznaczyć wypada zwłaszcza, że przystąpiono do budowy wielkiej hali bankowej, pozostającej w łączności z dotychczasowym gmachem Banku we Lwowie. Podobny plan budowy nowego gmachu zamierza Bank w czyn wprowadzić dla Oddziału swego w Krakowie, biura bowiem w dotychczasowym takim gmachu absolutnie pomieścić się nie mogą.

Z tych samych względów zakupiono dom własny i adaptowano go dla Oddziału w Gdańsku, Drohobyczu, Borysławiu, Krośnie, Rzeszowie i Stryju.

Rokowania z firmą Wilhelm Landau, Bank handlowy Ska akcyj. pomyślnie ukończone dadzą możliwość zużycia lokalności tej firmy dla Oddziałów Banku w Warszawie i Łodzi.

Bank przemysłowy Warszawski wypłaca za rok sprawozdawczy po raz pierwszy od swego istnienia dywidende i rozwijał swą działalność głównie na kresach, gdzie powołał do życia obok dotychczasowych Oddziałów w Wilnie, Grodnie, Płocku i Białymstoku, szereg nowych Oddziałów w Baranowiczach, Równem i Wołkowysku.

Dla rozszerzenia pośredniej sieci organizacyjnej naszej Instytucji, przystąpiliśmy wspólnie z Dolno-austr. Towarzystwem eskontowym i Czeskim Union-Bankiem w Pradze, przy zagwarantowaniu polskiej większości do założenia Śląskiego Banku Przemysłowego, z siedzibę w Bielsku, z początkowym kapitałem zakładowym 14,000,000 Mp. Bank ten przejął Filie Czeskiego Union-Banku w Bielsku i Cieszynie i w krótkim czasie zajął czołowe miejsce na tamtejszym rynku. W ciągu roku sprawozdawczego podwyższył kapitał do wysokości 30,000,000 Mp. i wypłacił 15 procent dywidende. W najbliższym czasie zamierzonym jest podwyższenie kapitału do wysokości 100,000,000 Mp.

Łącznie z Polskim Bankiem Krajowym we Lwowie współdziałano w założeniu Polskiego Banku Kresowego w Warszawie, o kapitale 20,000,000 Mp. — Bank ten ukonstytuował się w kwietniu 1921 r. i rozwinięciem działalności na wschodnich kresach Rzeczypospolitej.

Utworzona przez P. B. P. wspólnie z Ziem-

skim Bankiem Kredytowym w lutym 1920 Warszawska Spółka Budowy Parowozów o kapitale akcyjnym 50,000,000 Mp., objęła t. zw. nową fabrykę Borinan i Szwede w Warszawie i adaptowała ją dla celów naprawy i budowy parowozów, zabezpieczając sobie pracę kontraktem zawartym z Rządem.

Fabryka porcelany i wyrobów ceramicznych Spółka akcyjna w Ćmielowie zakupiono od ks. Al. Druckiego-Lubeckiego, a po dwóch miesiącach czynności przygotowane rozpoczęła produkcję.

Wspólnie z Ziemskim Bankiem Kredytowym założył P. B. P. w r. sprawozdawczym „Oikos”, Związkowe Zakłady przemysłu i budownictwa drzewnego. Spółka akcyjna we Lwowie z kapitałem Mp. 40,000,000. Spółka ta objęła fabryki stolarskie we Lwowie, Piotrkowie, Rzeźnie Polskiej i Gdańsku, oraz zakupiła 20,000 morgów ziemi z drzewostanami, tartakiem, kolejkami leśnymi itp. w Sieni Bieńkowie. Podwyższenie kapitału na 150,000,000 Mp. w toku.

Założona przez P. B. P. wspólnie z Towarzystwem akcyjnym „Helios” w Pradze, „Watra”, Małopolska fabryka zapalek w Stryju, Spółka z ogr. odp. o kapitale Mp. 5,000,000 wydała bardzo pożyteczne rezultaty.

„Agrochemia”, Fabryka nawozów sztucznych w Oświęcimiu. Spółka z ogr. odp. o kapitale K 5,000,000, założona w celu odbudowy i powiększenia fabryki sztucznych nawozów firmy Schönker i Jakubowicz w Oświęcimiu. — przystępuje obecnie do zamiany na Spółkę akcyjną o kapitale Mp. 21,000,000. Sprawność fabryki obliczona jest na przeróbkę przeszło 100 wagonów kości rocznie, z których wytwarzać będzie tłuszcze, klej i mączkę kostną.

Wspólnie z Polskim Bankiem Krajowym i Bankiem Przemysłowym Warszawskim wykupił P. B. P. z rąk niemieckich Cukrownic i Zakłady przemysłowe w Kowalewie koło Torunia na Pomorzu, obejmujące cukrownię, olejarnię, suszarnia jarzyn, wyłoków i kartofli.

Towarzystwo przemysłu węglowego w Polsce. Spółka akc. w Warszawie rozpoczęła prace przygotowawcze nad projektem wybudowania w Zagłębiu Dąbrowskim pierwszej w Polsce Centrali wszechstronnej przeróbki węgla.

Dla Spółki akc. „S. W. Niemojowski”, Fabryka papieru i wyrobów papierowych. Spółka akc. Bielsko zakupiono Fabrykę Braci Fiałkowskich w Bielsku, posiadającą 3 maszyny papiernicze z produkcją około 400 wagonów rocznie.

Niemniej pomyślnie rozwijają się inne przez P. B. P. zorganizowane Spółki i Tow. akcyjne, jak: „Beton”, Spółka z ogr. odp. Kraków; Tow. akc. Olkuskich wyrobów sztaucowanych oraz emaliowanych „Westona” w Olkuszu; Zakłady przemysłowe Karol Machleid w Warszawie; Spółka przemysłu elektrycznego w Czechowicach; Bankowe Domy składowe „Industria” w Warszawie, Spółka z ogr. odp.; Emil Kuźnicki, Fabryka tektury dachowej, produktów chemicznych i asfaltu, Spółka akc. w Oświęcimiu; Zakłady kartograficzne „Atlas”, Spółka akcyjna we Lwowie; „Mundus”, Polskie Fabryki mebli giętych; Spółka akc. w Bielsku; Polskie Zakłady elektryczne w Brown-Baveri Spółka akc. w Warszawie; Spółka akc. dla przem. naft. i gazów ziem. we Lwowie; Towarzystwo akcyjne dla eksploatacji soli potasowych w

Kaluzju; Zakłady amunicyjne „Pocisk”, Spółka akc. w Warszawie; Fabryka i rafineria cukru, Towarzystwo akc. w Chodorowie; „Gafota”, Lwowska fabryka obuwia, Towarzystwo akc.; „Górka”, Fabryka cementu w Sierszy, Spółka akcyjna; Towarzystwo akcyjne fabryki Portland cementu w Szczakowej, Fabryka przetworów tłuszczowych w Trzebni; Zakłady przemysłu włókienniczego C. G. Schön, Ska akc. w Sosnowcu; Gwarectwo węglowe w Jaworznie; „Brody” Spółka z ogr. odpow. poświęcona odbudowie gospodarstwa rolnego; „Polska Nafta” Spółka akcyjna w Warszawie; „Leniwek” Fabryka maszyn robót-czych Ska akcyj. w Krakowie; „Odlew” Spółka z ogr. odpow.; „Głogów” przedzielnia lin i kowal. oraz tkalnia w Głogowie Spółka z ogr. odpow.; „Tepege”, Towarzystwo dla przedsiębiorstw górniczych w Krakowie Ska akcyj.; „Rudy żelazne”, Spółka z ogr. odpow. we Lwowie; Rafineria spirytusu i fabryka wódek braci Frenkel, Ska akcyj. Bielsko; Towarzystwo akcyjne dla przemysłu spirytusowego i chemicznego w Krakowie; Fabryka maszyn i wagonów L. Zieleniewski Towarz. akcyj. w Krakowie; Spółka akcyjna elektrowni okręgowych w Sierszy; „Karpali” akcyjne Towarzystwo dla fabrykacji kart do gry, wyrobów papierowych i przemysłu litograficznego we Lwowie; Akcyjne Towarzystwo elektryczne Sokołowski i Wiśniewski w Krakowie; Polskie Towarzystwo budowlane Ska akcyj. we Lwowie; Suszarnia kartofli w Ćmielowie Spółka z ogr. odpow.; Polskie Towarzystwo handlowe Ska akcyj. w Krakowie; Galicyjskie Akcyjne zakłady górnicze w Sierszy; Fabryka konserw Zygmunta Ruckera, Ska z ogr. odpow. we Lwowie; „Polsot” Polska Spółka dla obrotu towarowego, Spółka z ogr. odpow. we Lwowie; „Siła i światło” Spółka akc. w Warszawie; Polska Centrala Handlowa w Radomiu.

Bilans P. B. P. przedłożony Walnemu Zgromadzeniu świadczy o niezwykłym rozwoju czynności w roku sprawozdawczym.

Obrót po jednej stronie księgi głównej wynosił 52,035,707,002.49 Mp. — gdy zaś w roku 1919 wynosił 13,619,371,556.95 Mp., wzrost zatem o 282 procent. Niewątpliwie wzrost cyfr tłumaczyć należy w części dewaluacją marki polskiej, ale odgrywa tu też znaczną rolę rozwój samej Instytucji i jego sieci organizacyjnej.

Poszczególne pozycje bilansu przedstawiają się następująco.

Weksele. — Portfel wekslowy zwiększył się w por. z r. z. o 41,967,999.92 Mp.

Stan efektów podniósł się z końcem ubiegłego roku z kwoty 56,169,074.49 Mp. na 171,026,641.43 Mp. z powodu objęcia na rachunek własny większej kwoty polskich pożyczek państwowych.

Zamknięcie rachunkowe Polskiego Banku Przemysłowego za dziesiąty rok obrachunkowy 1920 przedstawia się następująco:

Stan czynny: w milionach Kasa 228; Weksele i efekty 58; Polskie pożyczki państwowe i inne 171; Rachunek konsorectalny 3; Dłużnicy 2,047; Pożyczki hipoteczne przemysłowe 1; Niemobilność (Borysław, Drohobycz, Kraków, Krosno, Lwów, Rzeszów, Stryj, Warszawa) 14; Razem 2,524.

Stan bierny w milionach: Kapitał akcyjny 70; Rezerwy 10; Wierzyciele 2,524; Czysty zysk 17; Razem 2,524.

KARTY CUKROWE.

Miejski Zakład aprowizacyjny rozpoczyna we czwartek dnia 10 XI, b. r. wydawanie cukru pp. kupcom na karty cukrowe nr. 23 w rączkach wyjątkowo w tym miesiącu po 1 kg. na osobę.

Cena cukru w drobnej sprzedaży wynosić będzie 710 marek za 1 kg. prócz kosztów opakowania.

Pp. Kupców rejonowych uprasza się, by wykupili asygnaty na cukier w następujących terminach:

Pp. Kupcy dziel.	I. we czwartek	dnia 10. listopada
" " "	II. w piątek	" 11. "
" " "	III. w sobotę	" 12. "
" " "	IV. w poniedziałek	" 14. "
" " "	V. we wtorek	" 15. "
" " "	VI. we środę	" 16. "

Pp. Zarządcy konsumów od 1 do 70 we czwartek, dnia 17. listopada od 70 w piątek, dnia 18. listopada. Pp. Zarządcy zakładów w poniedziałek 21. listopada.

Ponieważ za cukier przypadać będą znaczniejsze kwoty, przeto dla ułatwienia Pp. Kupcom nie posiadającym większej gotówki, będzie Zakład wydawał na żądanie asygnaty na cukier w dwóch ratach.

Pp. Mężów zaufania uprasza się, by odebrali karty cukrowe w następujących terminach: dla dziel. I i II. dnia 12. listopada tj. w sobotę

" " III. i IV.	" 14.	" w poniedziałek
" " V. i VI.	" 15.	" we wtorek

każdorzazowo między godz. 5-tą a 7-mą popołudniu w biurze kart cukrowych pl. Bema l. 5. II. p.

Równocześnie należy złożyć należność za poprzednie karty cukrowe, a to po 2 marki za kartę. Miejski Zakład aprowizacyjny.

TOKARNIE, Gryzarki, Wiertarki, Strugarki, Szlifarki do obróbki metali, Maszyny do obróbki drzewa, Narzędzia, Stal, Kompozycje, Miedziana, mosiężna i biała angielska blacha, Cyne oraz wszelkie inne towary żelazne poleca w wielkim wyborze ze składni

A. M. KIERSKI, Ska z ogr. odp.
Lwów, ul. Kopernika l. 4.

I.M. 82.564/1.21.

OGŁOSZENIE.

Magistrat król. stol. miasta Lwowa podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że Dyrekcja Policji we Lwowie doniosła o przytrzymaniu konia, psa żółtego i kozy oraz o znalezieniu kilkunastu torebek, portfelów, pudełek, kluczyków, rekawiczek, bucików, legitymacji, chustek, torebek ręcznych, metryk, książeczek, okularów oraz kartek zastawniczych zakładu zastawniczego miejskiego i książeczki wkładkowej miejskiej Kasy Oszczędności na nazwisko Reginy Goldstein.

Po przedmioty te nikt się nie zgłosił. W celu wykazania prawa własności ewentualnie odebrania tych przedmiotów, zechcą interesowani zgłosić się w biurze Departamentu I. Magistratu w godzinach urzędowych w przeciągu dni 14.

Magistrat król. stol. miasta.
Lwów dnia 8. października 1921.
Neumann w. r.

Pokój frontowy obszerny z osobnym wejściem w śródmieściu zamienię za przyzwoity pokój z kuchnią na piątrze. Zgłoszenia pod „Pokój“ do Adm. „Gazety Lwowskiej“.

Kamienie młyńskie, Walce Kaspary, Gazy, Turbiny, Transmisje, Lokomobile, Motory, Pompy, poleca „PILOT“, Lwów Batorego 4.

Motory rolne 6 HP do nabycia „PILOT“, Lwów, Batorego 4.

Tokarnie, Strugarki, Heblarki, Gryzarki, Wiertarki, Motory, Lokomobile, Pompy Worthington, poleca: „PILOT“, Lwów, Batorego 4.

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY

Zakład główny we Lwowie, oraz jego Oddziały w Będzinie, Borystawiu, Dąbrowie Górniczej, Drohobyczu, Gdańsku, Jasle, Krakowie, Krośnie, Łodzi, Rzeszowie, Nowym Sączu, Sanoku, Sosnowcu, Stryju i Warszawie.

Śląski Bank Przemysłowy w Bielsku i jego Oddział w Cieszynie. Dolno-austriackie Towarzystwo Eskontowe we Wiedniu (I. Am Hof 2) Robert Goldschmidt & Co. we Wiedniu (Singerstrasse 27) X-X-X-X-X-X-X-X-X-X

wypłacać będą począwszy od dnia 10. listopada br., na podstawie uchwały IX. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy z dnia 8. listopada 1921 r. za przedłożeniem kuponu Nr. 10.

15% dywidendę za rok 1920 f. f. Mkp. 42° od każdej akcji imiennej wartości Mkp. 280°.

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY.

XXXIV. WALNE ZGROMADZENIE

Akcjonariuszy Pierwszego Małopolskiego Towarzystwa Akcyjnego dla Przemysłu Chemicznego we Lwowie

odbędzie się w dniu 25. listopada 1921 o godz. 6-tej wieczór w sali posiedzeń POLSKIEGO BANKU KRAJOWEGO we Lwowie.

Porządek obrad:

- Zagajenie i powołanie 2 skrutatorów i sekretarza.
- Sprawozdanie Zarządu i przedłożenie bilansu za rok 1920/21 z dniem 30. września 1921 wraz z wnioskiem na przyjęcie sprawozdania do wiadomości, zatwierdzenie bilansu i rozdział zysku.
- Sprawozdanie Komitetu rewizyjnego o bilansie i wniosek na absolutorjum.
- Wniosek na podwyższenie kapitału akcyjnego
 - przez wydanie 56.000 sztuk akcji IV. emisji im. wart. Mk. 17° — na okaziciela opiekujących,
 - przez przewalutowanie aktywów Towarzystwa drogą urzędowego oszacowania.
- Wniosek na upoważnienie Zarządu do przeprowadzenia czynności wymienionych ad 4. a) i b).
- Zmiany w statucie.
- Wybory.
- Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział we Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu winni swe akcje złożyć do Kasy Towarzystwa lub Polskiego Banku Krajowego we Lwowie, lub jego oddziałów, lub też w Unionbanku we Wiedniu najpóźniej do dnia 17. listopada br.

Zamiana. Urzędnik kancelaryjny IX. stopnia z Województwa krakowskiego, zamieni się z Kolegą tej samej kategorii z Województwa lwowskiego, także z prowincji. Zgłoszenia do Adm. Gaz. Lw. we Lwowie, pod „Zamiana“.

Ciągnięcie

Pożyczki Gminy miasta Krakowa.

W dniu 2. listopada 1921 r. odbyło się w sali konferencyjnej Magistratu, 25. (dwudzieste piąte) losowanie pożyczki Gminy miasta Krakowa, emitowanej w 4% obligacjach, w nominalnej wartości K. 23,600,000, w obecności Wiceprezydenta miasta, p. Józefa Sarego, dwóch Radców miejskich, pp. Kazim. Lapińskiego i Ksawer. Mikuckiego, Dyrektora Miejskiej Izby Obrachunkowej, p. Jana Krzyżanowskiego, st. Rady Magistratu, p. Dra Jana Wydro i p. Stan. Eminowicza, Rady M. I. O., dwóch Rachmistrzów Miejskiej Izby Obrachunkowej, pp. Stef. Lempickiego i Józefa Porębskiego oraz notariusza p. Józefa Grodyńskiego.

Wylosowano następujące obligacje:

- Ser. A. à K. 200: 1496, 2137, 1842, 4289, 3908, 2260, 2599, 719, 629, 2112, 700, 2435, 3198, 4276, 2493, 4561, 4050, 4747.
- Ser. B. à K. 1.000: 109, 372, 272, 2188, 532, 2525, 850, 2133, 1428.
- Ser. C. à K. 2.000: 2682, 1859, 209, 1709, 99, 1136, 2036, 1330, 2966, 2590.
- Ser. D. à K. 5.000: 641, 19, 106.
- Ser. E. à K. 10.000: 738, 437, 274.

Baczność!

Baczność!

Kto poszukuje gospodarstwa (lub innej realności) w WIELKOPOLSCIE

niechaj się zwróci z pełnym zaufaniem do poniżej podanej firmy, która ma polecenie sprzedaży 628 majątków wszelkiej wielkości i ceny z rąk niemieckich. Majątki są wzorowe, z pełnym żniwem, żywym i martwym inwentarzem i znajdują wielki pokup przez braci z Małopolski. Firma reguluje hipoteki i przeprowadza przeniesienia własności kupującym. Odwołując się na opinię tych z Małopolski, którzy już tu w wielkiej liczbie zakupili, ostrzegam się przed wątpliwymi agentami, którzy powołując się na moją znajomość, starają się kupujących już z dworca uprowadzić. Zaznaczam, że biura moje znajdują się naprzeciw dworca i odznaczają się żółtem oszkleniem w oknach. Odnosi refleksanci zechcą przed przyjazdem zgłosić się pisemnie, celem bliższych informacji.

BIURO KOMISOWE POŚREDNICTWA MAJĄTKÓW

ANTONI WITKOWSKI

Firma sądowo zatwierdzona. OSTRÓW, Kolejowa 38 - telef. 88.